

ՌՈՒՍԱՀԱՅՈՑ ԹԵՄԻ ՏԱՐԵԿԱՆ ՔԱՀԱՆԱՅԻՑ ՀԱՎԱՔՐ ՍՐԲՈՑ ՎԱՐԴԱՆԱՆՑ ՏՈՆԻՆ

Փետրվարի 15-ին՝ Սրբոց Վարդանանց տոնին, Մանկտ Պետերբուրգի Ս. Կատարինե եկեղեցում սկսվեց Ռուսաստանի և Նոր Նախիջևանի հայոց թեմի տարեկան եռօրյա քահանայից ժողովը: Ռուսաստանի Դաշնության հյուսիսային մայրաքաղաքում էին հավաքվել թեմի բոլոր հոգևորականները՝ թեմակալ առաջնորդ Ս. Եզրաս եպիսկոպոս Ներսիսյանի հրավերով ու առաջնորդությամբ: Աննկարագրելի էր տեղի հավատացյալ հայորդյաց հոգևոր այն ուրախությունը, երբ թեմի քահանայից դասն առաջնորդ Սրբազան Հոր հետ մուտք գործեցին պատմական Ս. Կատարինե եկեղեցի՝ կատարելու առավոտյան հանդիսավոր ժամերգություն:

Առավոտյան հավաքական այս աղոթքին հաջորդեց Սրբազան Պատարագը, որ մատուցեց Ռուսահայոց թեմի Դոնի Ռոստովի մարզում առաջնորդական Փոխանորդ Ս. Վրթանես վրդ. Աբրահամյանը: Հոգեշնորհ Հայր Սուրբը հավուր պատշաճի ոգեշունչ քարոզ խոսեց՝ ներկայացնելով Վարդանանց հերոսամարտի պատմությունը, հաղթական ընթացքը և Վարդանանց խորհրդից եկող այսօրվա պատգամը մեր ժողովրդի զավակներին՝ մասնավորապես ասելով. «Վարդանանց հերոսամարտը անկեղծ հավատքի ու ազատ Հայրենյաց համար մղված արդար այն պատերազմն էր, որ Տղմուտ գետի ափերին մարեց չարի ու անաստվածության կրակը: Մարտիրոսության փառաց պսակին արժանացած մեր նախնիք մեզ թողեցին անմահության խիզախ հայի անպարտ հոգու հերոսական մի օրինակ, որ դարեր ի վեր շարունակում է Վարդանանց անանց հերոսության նկարագրով ոգևորել մեր ազգի զավակներին՝ ապահովելով նորանոր հաղթանակներ»:

Հավարտ Ս. Պատարագի կատարվեց Հայրապետական մաղթանք, որից հետո «Էջ Միածինն ի Հօրե» քաղցրալուր շարականի հնչյունների ներքո Ս. Մեղանից ընթերցվեցին Ամենայն Հայոց Հայրապետի Օրհնության գրերը, որոնցով Տիրախնամ Ռուսահայոց թեմի երեք սպասավոր քահանաներ արժանացան քահանայական լանջախաչ կրելու բարձր պատվի՝ Ս. Շահան քին. Մովսիսյան (Կրասնոյարսկ քաղաքի հոգևոր հովիվ), Ս. Մեբեոս քին. Ղալայան (Աստրախան քաղաքի հոգևոր հովիվ) և Ս. Մաշտոց քին. Հակոբյան (Բառնաուլ քաղաքի հոգևոր հովիվ):

Թեմակալ առաջնորդն այնուհետև իր օրհնության և բարեմաղթանքի խոսքն ուղղեց հավաքված ներկաներին՝ մասնավորապես ասելով. «Նվիրական այս օրը, երբ Ռուսահայոց թեմի ողջ հոգևորականաց դասը Պետերբուրգի բարեպաշտ հավատացյալների հետ հավաքվել է ոգեկոչելու Վարդանանց հերոսամարտի քաջերին, չեմ կարող գոհությունն ու փառաբանությունն չվերառաքել առ Աստված, որ պարզևեց մեզ ապրելու հիշարժան այս օրը: Ղևոնդյանց հավատքն առ Աստված և Վարդանանց սերն առ Հայրենին տարավ մեր ժողովրդին դեպ հերոսամարտ՝ նահատակությամբ անմահանալու: Վարդանանց հերոսական ոգին, որ հավաքել է մեզ այստեղ, անմահ է, քանզի ապրում է հայ ժողովուրդը իր ազգային արժանապատվության և ինքնաճանաչողության հստակ գիտակցությամբ, հայրենի հողի վրա ազատ ապրելու և հայրերի Աստծուն ազատ դավանելու արդար իրավունքով»:

Ապա եկեղեցուց դուրս գալով՝ հոգևորականաց թափորն առաջնորդվեց Լազարյանների անվան «Հայեցի Դաստիարակության կենտրոն», ուր տեղի ունեցավ քահանայից հավաքի առաջին նիստը: Հավաքը սկսվեց Տերունական «Հայր մեր» աղոթքով, որից հետո առաջնորդ Սրբազանն իր օրհնության խոսքն ուղղեց ներկաներին՝ հայցելով Տիրոջ օրհնությունը և զորակցությունը եկեղեցաշահ այս հավաքին: Նիստի ըն-

թացքում հերթով խոսք ասաց թեմի յուրքանյուր հոգևորական և ներկայացրեց անցնող մեկ տարվա կտրվածքով իր ծուխից ներս ծավալած եկեղեցական գործունեությունը: Քննարկվեցին նաև թեմում առկա ընդհանուր տարբեր խնդիրներ՝ ծխական միաձևության, լրատվական դաշտի առավել արդյունավետ կազմակերպման և այլ շահեկան ծրագրեր:

Հավարտ նիստի ներկաները հրավիրվեցին Կրթական կենտրոնի հանդիսությանց սրահ, ուր գեղարվեստական հայտագրով հանդես եկան կենտրոնի սաները՝ հայրենաշունչ երգ ու պարով մեծ բավականություն և ոգևորություն պարգևելով ներկաներին:

Հաջոր օրը, փետրվար 16-ի առավոտյան, քահանա Հայրերը ճանապարհվեցին դեպի Էրմիտաժ, ուր շրջեցին թանգարանի ոսկյա և ադամանդյա ֆոնդը ներկայացնող սրահներով, ապա այցելեցին Հայաստանը ներկայացնող հարկաբաժին: Հավարտ այս պտույտի հավաքվածները ճանապարհվեցին դեպի Վասիլևսկի կղզու վրա գտնվող հայկական պատմական գերեզմանատուն, ուր գտնվում է Լազարյանների ընտանեկան դամբարանը՝ Ս. Հարություն եկեղեցում: Ներկաները շրջեցին գերեզմանատնով, որի ընթացքում թեմակալ առաջնորդ Սրբազանը ներկայացրեց գերեզմանատան պատմությունը, այնտեղ թաղված նշանավոր հայ ազգային, հոգևոր, մշակութային գործիչներին՝ պատմելով յուրքանյուրի մասին առանձին-առանձին, և թե ինչպիսի դժվարությամբ է հնարավոր եղել վերականգնել պատմական այդ եկեղեցի-դամբարանը և գերեզմանները Սանկտ Պետերբուրգում իր ծառայության ընթացքում:

Օրվա երկրորդ կեսին շարունակվեց քահանայից ժողովի երկրորդ նիստը, որ առավելապես նվիրված էր թեմի գործունեության համար համընդհանուր հայեցակարգ մշակելուն և ծխական գործունեությունը առավել օգտաշատ կազմակերպելուն:

Նույն օրը, երեկոյան, Սրբազան Հոր հետ բոլորը մեկնեցին առաջնորդանիստ Մոսկվա:

Փետրվարի 18-ի առավոտյան արդեն քաղաքամայր Մոսկվայում Եզրաս եպիսկոպոսի հետ հոգևորականաց դասը առաջնորդվեց դեպի նորակառույց եկեղեցու շինհրապարակ: Այստեղ Սրբազան Հայրը ներկաներին ծանոթացրեց կատարված աշխատանքներին, ներկայացրեց ծավալված շինարարության ընթացքը: Այստեղից ներկաները մեկնեցին Մոսկվայի Հայ Եկեղեցու հոգևոր-կրթական «Հայորդյաց Տուն» կենտրոն, ուր մասնակցեցին կենտրոնի սաների պատրաստած գեղեցիկ գեղարվեստական միջոցառմանը:

Ոգևորիչ ու քաջալերիչ եռօրյա այս հավաքը մեծ ոգևորություն և հոգեկան մեծ բավարարություն պարգևեց թեմի սպասավոր հոգևորականաց դասին, որոնք, վերահաստատելով իրենց ուխտը Մայր Աթոռի հետ, ներշնչանքի նոր ոգևորությամբ ճանապարհվեցին իրենց ծխերը՝ տանելով իրենց հետ անմոռաց տպավորություններ Սանկտ Պետերբուրգից և Մոսկվայից:

ՌՈՒՄԱՀԱՅՈՑ ԹԵՄԻ ՄԱՍԼՈ ԴԻՎԱՆ